

ROPA NAFTOWA GAZ ZIEMNY I PRZETWORY NAFTOWE	NORMA BRANŻOWA	BN-67
	Oznaczanie składu frakcyjnego rozpuszczalnika w asfaltach upłynnionych	0538-03
		Grupa katalogowa II 49

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie składu frakcyjnego rozpuszczalnika w asfaltach upłynnionych.

1.2. Normy związane

PN-66/C-04000 Przetwory naftowe. Pobieranie próbek
 PN-60/M-53804 Termometr do destylacji normalnej
 BN-64/6851-10 Szkło laboratoryjne. Cylindry pomiarowe

2. METODA OZNACZANIA

2.1. Zasada oznaczania polega na wyznaczaniu zależności między ilością oddestylowanego rozpuszczalnika w warunkach ustalonych w niniejszej normie a temperaturą.

Zależność tę określa się przez wyznaczanie objętości rozpuszczalnika, które oddestylowują w określonych temperaturach.

2.2. Aparatura - wg rys. 1, w skład której wchodzi:

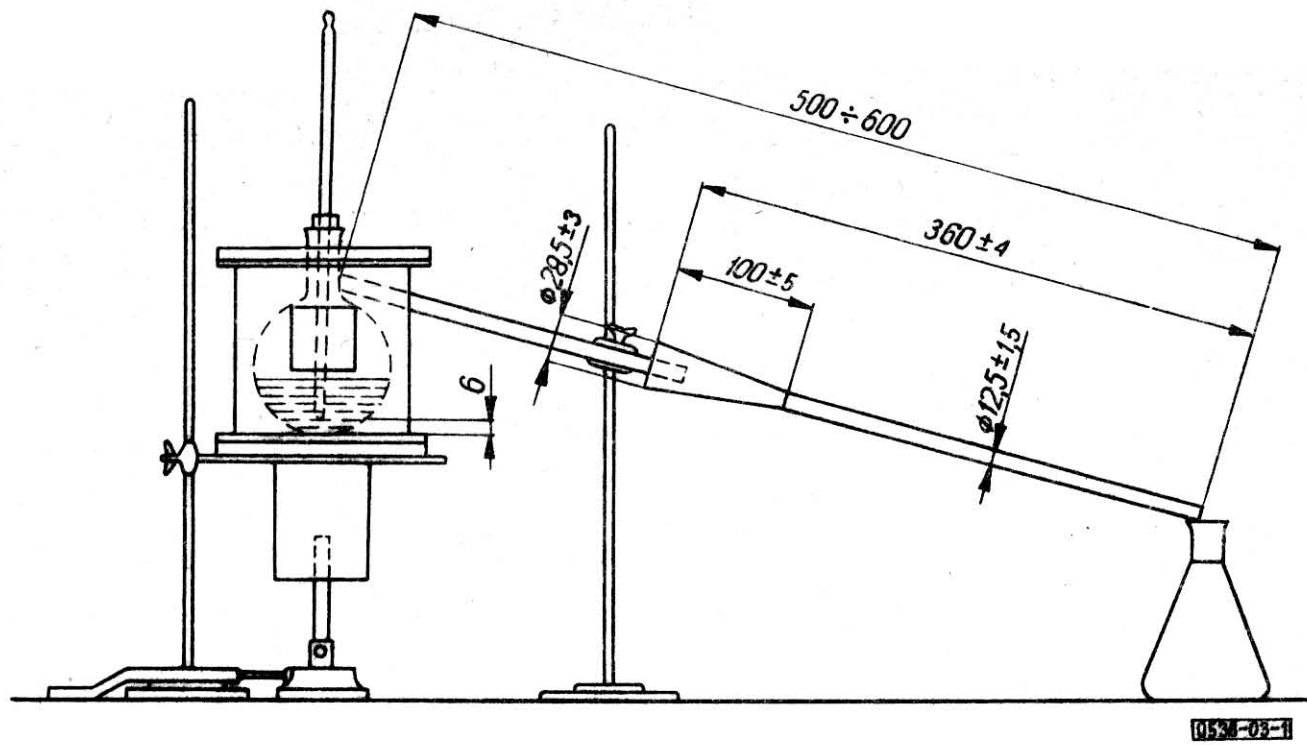
- kolba destylacyjna (rys.2) pojemności 500 ml; rurka boczna umieszczona jest bezpośrednio nad częścią kulistą,
- termometr do destylacji o zakresie mierniczym $0 \div 360^{\circ}\text{C}$ wg PN-60/M-53804,
- chłodnica powietrzna o wymiarach podanych na rys.1,
- palnik gazowy,
- osłona na kolbę (rys.3) z ocynkowanej blachy stalowej, z dwuczęściową nakrywką, wyłożona warstwą azbestową o grubości 3 mm,
- cylindry pomiarowe C I 100 wg BN-64/6851-10.

Instytut Technologii Nafty

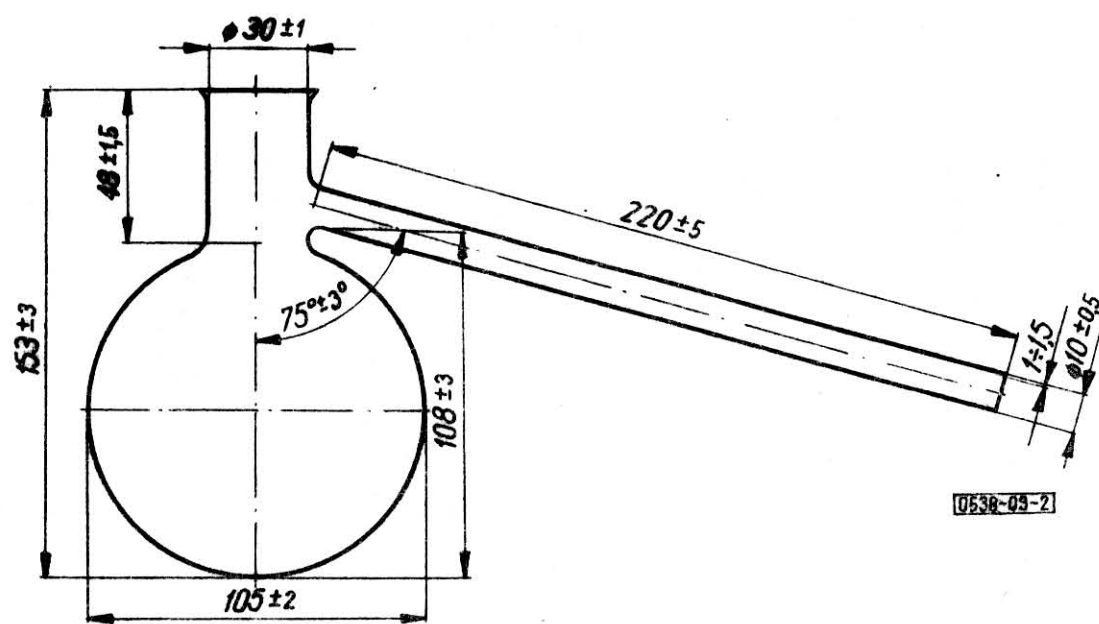
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Rafinerii Nafty dnia 17 kwietnia 1967 r.
 jako norma obowiązująca w zakresie metod badań od dnia 1 października 1967 r.

(Mon. Pol. nr 30/1967poz. 142)

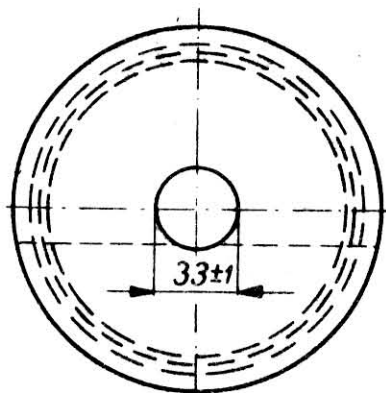
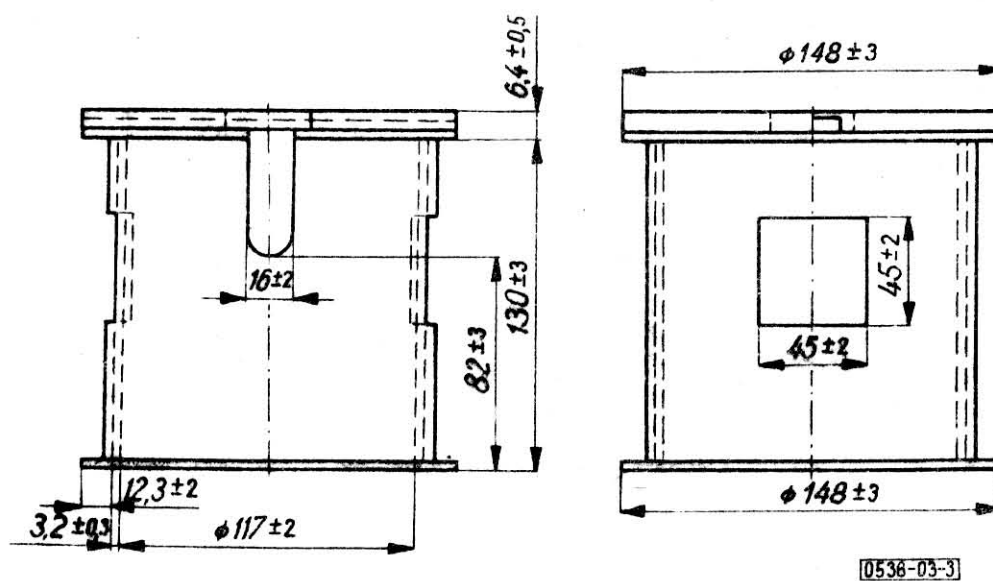
mm

Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

2.3. Przygotowanie do oznaczania. Badany asfalt upłynniony pobrany wg PN-66/C-04000 ogrzać w termostacie do temperatury 60°C . W tej temperaturze utrzymywać przez 15 min. W przypadku badania asfaltów o lepkości powyżej 200 sek utrzymywać temperaturę 60°C przez 30 min. Po okresie ogrzewania badany asfalt wyjąć z termostatu i dokładnie wymieszać ręcznie pręcikiem szklanym.

Z tak przygotowanego asfaltu upłynnionego pobrać 200 ml do kolby destylacyjnej, którą następnie zamknąć korkiem. Termometr umieścić współśrodkowo w korku tak, aby jego dolny koniec znajdował się na wysokości $6 \div 7$ mm od dna kolby destylacyjnej.

Kolbę ustawić na grubej siatce azbestowej znajdującej się na trójnogu. Pod siatkę postawić palnik gazowy. Kolbę osłonić osłoną. Połączyć rurkę boczną kolby z chłodnicą powietrzną za pomocą szczelnego korka. Pod wylot chłodnicy postawić cylinder pomiarowy. Należy zwrócić uwagę na pionowe ustawienie kolby, aby uzyskać przez to właściwe ustawienie chłodnicy.

2.4. Wykonanie oznaczania. Kolbę z badanym asfaltem upłynnionym ogrzewać powoli regulując ogrzewanie przy pomocy palnika tak, aby pierwsza kropla destylatu spadła po upływie $5 \div 15$ min od chwili rozpoczęcia ogrzewania. Następnie należy uregulować ogrzewanie tak, aby destylacja przebiegała ze stałą szybkością: do temperatury 260°C $40 \div 60$ kropli na minutę, a powyżej 260°C $20 \div 60$ kropli na minutę. Destylację należy prowadzić do temperatury 360°C .

W czasie destylacji należy przeprowadzać obserwacje i zapisywać objętości zgodnie z wymaganiami określonymi w poszczególnych normach przedmiotowych.

Pozostałość po destylacji pozostawić w kolbie w celu ochłodzenia do temperatury 300°C . Po tym czasie wylać zawartość kolby do naczynia o średnicy 70 mm i wysokości 55 mm i pozostawić bez nakrycia do chwili zniknięcia dymów, z tym jednak, aby pozostałość była jeszcze w stanie płynnym i dała się łatwo rozlewać.

2.5. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną co najmniej dwóch wyników oznaczeń nie różniących się między sobą przy poszczególnych frakcjach o więcej niż $\pm 1\%$.

K O N I E C